Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Aika 26.10.2026, klo 18:00 - 18:47

Paikka Pankkitalo, Kajaanintie 2

Käsitellyt asiat

§ 51 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 52 **Pöytäkirjan tarkastus**

§ 53 **Vuolijoen aluelautakunnan lausunto ympäristöteknisen toimialan talousarviovalmisteluun liittyen vuoden 2027 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2028-2029**

§ 54 **Aluelautakunnalle tiedoksi merkittävät asiat 2026: Lokakuu**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Lasse Alasalmi, puheenjohtaja
Aija Oikari, 1. varapuheenjohtaja
Raili Haataja
Sinikka Huusko
Arto Jokelainen
Ilkka Karjalainen
Antti Leinonen
Jenni Pitkänen
Onni Pikkarainen

Muut saapuvilla olleet

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri, sihteeri
Pasi Kilpeläinen

Allekirjoitukset

Lasse Alasalmi
Puheenjohtaja

Sirpa Pöppönen
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 51
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus
Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri

Todetaan kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Myönnetään pöytäkirjaan merkityille muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeus.

Päätös
Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 52
Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosäännön 147 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Mikäli kokouksen aikana ilmenee teknisiä ongelmia, ettei pöytäkirjaa saada valmiiksi, tarkastetaan pöytäkirja sähköpostikuittauksin kokousta seuraavana torstaina. Tällöin pöytäkirjan tarkastavat vuorollaan toimielimen kaksi jäsentä sukunimensä mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus
Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 53

Vuolijoen aluelautakunnan lausunto ympäristöteknisen toimialan talousarviovalmisteluun liittyen vuoden 2027 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2028-2029

KAJDno-2026-1600

Valmistelija / lisätiedot:

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri, sirpa.popponen@kajaani.fi

Kaupunginhallitus on pyytänyt Vuolijoen aluelautakunnalta lausuntoa Ympäristöteknisen toimialan vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelmasta Kajaanin kaupungin hallintosäännön 5 luvun 27 §:n mukaisesti. Lausuntopyyntö kohdistuu erityisesti Ympäristöteknisen lautakunnan talousarviokäsittelyn yhteydessä esille tuotuun esitykseen Otanmäen maauimalan toiminnan lakkauttamisesta. Esityksen tavoitteena on saavuttaa noin 140 000 euron vuotuinen säästö kaupungin käyttötalouteen.

Otanmäen maauimala on merkittävä osa Vuolijoen alueen liikunta-, virkistys- ja vapaa-ajan palveluverkkoa. Maauimala tarjoaa kesäkaudella helposti saavutettavan uimapaikan alueen asukkaille, lapsille ja nuorille, ikääntyville sekä vapaa-ajan asukkaille. Palvelun merkitys korostuu erityisesti alueella, josta matka kaupungin muihin uimapaikkapalveluihin on pitkä.

Aluelautakunnan tehtävänä on edistää toimialueensa asukkaiden hyvinvointia, palvelujen saatavuutta sekä alueen elinvoimaa. Tämän vuoksi aluelautakunnan on tarkoituksenmukaista arvioida lakkauttamisesityksen vaikutuksia palveluiden saavutettavuuteen, kuntalaisten yhdenvertaisuuteen, asukkaiden hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen sekä alueen vetovoimaan ja kehittämisedellytyksiin.

Asian valmistelussa on laadittu erillinen lausunto, jossa aluelautakunta esittää näkemyksensä Otanmäen maauimalaa koskevasta lakkauttamisesityksestä sekä sen vaikutuksista Vuolijoen alueelle.

Vuolijoen aluelautakunta on kirjannut valmistelevassa kokouksessaan 21.10.2026 lausuntonaan seuraavaa:

Vuolijoen aluelautakunta antaa lausuntonsa ympäristöteknisen lautakunnan 30.9.2026 tekemästä talousarvioesityksestä, jonka mukaan Kunnallistekniikka ja liikunta -tulosalueen talousarviosta vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029 poistetaan Otanmäen maauimalan toiminta. Esityksessä lakkauttamisen arvioidaan tuovan 140 000 euron kustannussäästön.

Esitys etenee kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi. Lausunnon tarkoituksena on tuoda päätöksentekijöiden tietoon alueen näkökulma ennen kuin asiasta päätetään.

Aluelautakunnan näkemys

Aluelautakunta ymmärtää kaupungin talouden asettamat reunaehdot eikä lähde kiistämään tarvetta tarkastella palveluverkkoa. Lautakunta kuitenkin katsoo, että maauimalan lakkauttamista ei tule päättää talousarvion yhteydessä ennen kuin päätöksen vaikutukset ja vaihtoehtoiset toteuttamistavat on selvitetty.

Lautakunta esittää, että lakkauttaminen irrotetaan talousarvioesityksestä selvityksen ajaksi ja että toiminta turvataan vähintään kesäkaudelle 2027. Perustelut ja yksityiskohtainen esitys on kuvattu jäljempänä.

Keskeiset huomiot

Menettely ja lausunto-oikeus

Kajaanin kaupungin hallintosäännön 27 §:n mukaan Vuolijoen aluelautakunnalla on lausunto-oikeus talousarvion valmisteluun sekä asioihin, joiden ratkaisulla on huomattava vaikutus toimialueen asukkaiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Aluelautakunta katsoo, että maauimalan lakkauttaminen on tällainen asia.

Ympäristötekninen lautakunta ei pyytänyt aluelautakunnalta lausuntoa maauimalan lakkauttamisesta. Tämä lausunto annetaan Kajaanin kaupunginhallituksen 12.10.2026 esittämän lausuntopyynnön perusteella. Aluelautakunta kuitenkin katsoo, että vastaavissa asioissa lausunto tulisi pyytää jo valmisteluvaiheessa.

Pöytäkirjan 30.9.2026 (§ 74) mukaan maauimalan lakkauttaminen ei sisältynyt esittelijän alkuperäiseen päätösehdotukseen eikä toimialan talousarvioesityksen liitteenä olleeseen talousarvioasiakirjaan. Lakkauttaminen lisättiin talousarvioesitykseen teknisen johtajan muutetulla päätösehdotuksella kokouksessa. Pöytäkirjaan ei ole kirjattu lakkauttamisen perusteluja tai vaikutusarviota, eikä asiaa ole käsitelty aluelautakunnan kanssa. Näin merkittävä liikuntapaikkaa ja matkailukohdetta koskeva muutos on tehty ilman valmisteluaineistoa, jonka pohjalta sen vaikutuksia olisi voitu arvioida.

Päätöksen tietopohja ja vaikutusarviointi

Talousarvioesityksessä lakkauttamisen perusteena on esitetty kustannussäästö. Aluelautakunnan käytettävissä olevien tietojen mukaan esitykseen ei liity arviota lakkauttamisen vaikutuksista Kajaanin asukkaisiin, lapsiin ja nuoriin, eikä selvitystä vaihtoehtoisista toteuttamistavoista.

Aluelautakunta pyytää, että ennen päätöstä esitetään:

• arvio vaikutuksista Kajaanin ja Otanmäen taajaman ja ympäröivien kylien asukkaisiin, erityisesti lapsiin, nuoriin ja ikääntyneisiin

• arvio vaikutuksista alueen oppilaiden uimaopetukseen, jota maauimalassa järjestetään, sekä uimaopetuksen järjestämisen vaihtoehtoiset kustannukset (kuljetukset ja vuorot muualla)

• selvitys siitä, miten maauimalan subventio per kävijä (noin 55 euroa) on laskettu. Luku näyttää vastaavan noin 160 000 euron toimintakatetta jaettuna noin 2 900 maauimalan kävijällä, vaikka kustannuspaikka kattaa myös urheilutalon käytön

(kuntosali, koulun ja nuorisopalvelujen käyttö). Kävijätiedot ovat lisäksi keskenään ristiriitaisia (2 900, 1 449 ja 4 159), eikä rannekkeella kirjautuneita käyntejä ole eritelty. Uimalan pukuhuoneisiin ja urheilutalon kuntosalille ja saunaan mennään saman rannekelaskurin kautta. Uimavalvojilta saadun tiedon mukaan uimalan kävijät lasketaan silmämääräisesti.

• selvitys maauimalaan kohdistuvista todellisista kuluista ja tuotoista kahden aukiolokuukauden ajalta sekä siitä, miten kaupungin oma toiminta (koulun uimaopetus, nuorisotila, koululiikunta) näkyy laskelmissa

• selvitys Liiku Kajaanissa -rannekkeen vaikutuksesta maauimalan tuloihin: rannekkeen keskimääräinen tulo on 2,65 euroa käyntikertaa kohti (kaikki kohteet yhteensä), ja Otanmäen osuus on noin 11 000 euroa vuodessa. Tulojen kohdistaminen on kaupungin sisäinen laskentatapa, ja sen taso lukitaan vuosittain

• erittely siitä, miten talousarvioesityksen muutokset (maauimalan lakkauttaminen 140 000 euroa sekä Tilakeskuksen toimintatuottojen lisäys 130 000 euroa ja toimintakulujen vähennys 260 000 euroa) liittyvät toisiinsa, ja sisältyykö säästöön sisäisten vuokrien poistumista

Kustannus- ja kävijätiedot perustuvat kaupungin aluelautakunnalle toimittamiin tietoihin: controllerin 26.8.2025 sähköpostiin sekä Otanmäen urheilutalon pääkirjoihin vuosilta 2024 ja 2025.

Maauimalan merkitys alueelle

Maauimala on Kajaanin kaikkien asukkaiden uintiharrastusta mahdollistava palvelu etenkin Kaukaveden kesäseisokin aikana. Se on myös ainutlaatuinen ja valtakunnallistakin kiinnostusta herättänyt matkailukohde, jota kaupunki voisi hyödyntää matkailumarkkinoinnissa enemmänkin. Uimalan alueen palveluita ja viihtyisyyttä on viime vuosina kohennettu merkittävästi Vuolijoen aluelautakunnan myöntämien kaupungin avustusten turvin kyläläisten talkootyönä.

Uimala on avoinna asiakkaille noin kaksi kuukautta vuodessa 6 tuntia päivässä, ja lisäksi koululaisille elokuussa. Maauimalaa käytetään alueen sekä lähikuntien oppilaiden opetussuunnitelman mukaiseen uimaopetukseen. Jos maauimala lakkautetaan, uimaopetus on järjestettävä muualla, jolloin kuljetus- ja vuorokustannukset siirtyvät kaupungin toiselle kustannuspaikalle. Lakkauttamisen säästö ei tällöin ole kaupungin kokonaistasolla yhtä suuri kuin ympäristöteknisen toimialan säästö.

Säästön suuruus ja vaihtoehtoiset mallit

Esityksen mukaan lakkauttamisesta syntyy 140 000 euron kustannussäästö. Esitys ei kuitenkaan eritä, mistä säästö muodostuu. Otanmäen urheilutalon kustannuspaikka kattaa sekä maauimalan että urheilutalon toiminnan. Pääkirjan mukaan sen toimintakate oli vuonna 2024 noin 177 400 euroa, ja siitä sisäisten rakennusvuokrien osuus oli noin 137 100 euroa (11 428 euroa kuukaudessa), eli noin 77 prosenttia.

Pääkirjan mukaan maauimalan kausikustannukset (esimerkiksi työvoiman vuokraus noin 13 000 euroa vuonna 2024) ovat suuruusluokaltaan samat kuin kustannuspaikan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

pääsymaksutuotot (noin 14 600 euroa). Aluelautakunta pyytää kaupunkia osoittamaan, kuinka suuri osa 140 000 euron säästöstä on todellista, koko kaupungin tasolla syntyvää säästöä ja kuinka suuri osa on sisäisten vuokrien poistumista, joka ei vähennä kaupungin menoja, ellei rakennuksen kustannuksia samalla vähennetä. Urheilutalon toiminta näyttää jatkuvan lakkauttamisen jälkeen, joten sen kuntosali, koulun liikuntatilat ja nuorisotila toimivat jatkossakin samassa rakennuksessa. Aluelautakunta pyytää kaupunkia vahvistamaan tämän.

Aluelautakunnalle esitettiin 14.8.2025 urheilutalon ja maauimalan hoitamista. Esityksessä toiminnan tuottoja oli 10 000 euroa ja kuluja 170 000 euroa, joista vuokria 130 000 euroa. Vuokratuotot olivat vuonna 2024 yhteensä 7 666 euroa ja vuonna 2025 tammi–heinäkuussa 3 645 euroa, eli noin 520 euroa kuukaudessa. Aluelautakunta pyytää selvittämään, mistä vuokratuotot muodostuvat ja miksi vuokra olisi aluelautakunnalle merkittävästi suurempi kuin kaupungin omille käyttäjille (koulu, nuorisopalvelut) kohdistuva vuokra. Ympäristötekninen toimiala veti esityksen myöhemmin pois.

Lautakunta pyytää selvittämään, voitaisiinko toiminta jatkaa jollakin vaihtoehtoisella mallilla, esimerkiksi:

• toiminnan vastuun siirtämistä Vuolijoen aluelautakunnalle, edellyttäen että kustannus katetaan erillisellä lisämäärärahalla eikä aluelautakunnan nykyisten määrärahojen kustannuksella

• toiminnan rahoitukseen haetaan lisäksi ulkopuolista rahoitusta tai yhteistyökumppaneita, jotka kaupunki voi vastaanottaa osaksi toiminnan rahoitusta

Aluelautakunta on valmis osallistumaan selvitykseen ja tarkastelemaan vastuun ottamista maauimalan toiminnasta, edellyttäen että kustannus katetaan lisämäärärahalla eikä lautakunnan nykyisten määrärahojen kustannuksella. Tarvittavan lisämäärärahan suuruus voidaan määritellä, kun kaupunki on eritellyt kustannukset ja sisäiset vuokrat. Lautakunta on lisäksi valmis kartoittamaan paikallisia ja ulkopuolisia rahoitusmahdollisuuksia.

Suhde Kajaanin kaupunkistrategiaan

Kajaanin kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa vuosille 2027-2030 kaupunki sitoutuu mahdollistamaan liikuntaa kaikille ja edistämään yhdenvertaisuutta, tarjoamaan saavutettavia palveluita eri elämäntilanteissa ja elävöittämään kyliä sekä tekemään päätösten perustelut ja vaikutukset näkyviksi. Liikuntapaikan lakkauttaminen osana talousarviota ilman vaikutusarviointia ei ole tämän linjauksen mukaista.

Aluelautakunnan esitys

Vuolijoen aluelautakunta esittää, että kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto

1. irrottavat Otanmäen maauimalan lakkauttamisen talousarvioesityksestä ja taloussuunnitelmasta selvityksen ajaksi

2. turvaavat maauimalan toiminnan kesäkaudelle 2027

3. teettävät lakkauttamisen vaikutusarvion ja selvityksen vaihtoehtoisista toiminta- ja rahoitusmalleista yhteistyössä aluelautakunnan kanssa, ja selvitys valmistuu maaliskuun 2027 loppuun mennessä

4. selvittävät osana edellä mainittua selvitystä mahdollisuuden siirtää maauimalan toiminnan vastuu Vuolijoen aluelautakunnalle edellyttäen, että kustannus katetaan lisämäärärahalla eikä aluelautakunnan nykyisten määrärahojen kustannuksella

5. varmistavat, ettei maauimalan rakenteita pureta eikä kiinteistöä luovuteta ennen kuin selvitys on käsitelty

Yhteenveto

Aluelautakunta ei vastusta palveluverkon tarkastelua, mutta pitää lakkauttamispäätöstä ennenaikaisena ilman vaikutusarviota ja vaihtoehtojen selvittämistä. Lautakunta esittää, että asia käsitellään uudelleen selvityksen valmistuttua, ja on valmis osallistumaan selvitykseen sekä tarkastelemaan vastuun ottamista toiminnasta, edellyttäen että kustannus katetaan lisämäärärahalla.

Lausunto toimitetaan Kajaanin kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi Kajaanin ympäristöteknisen toimialan talousarvion yhteydessä sekä tiedoksi Vuolijoen alueelta valituille kaupunginvaltuutetuille ja ympäristötekniselle lautakunnalle.

Ehdotus
Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri

Vuolijoen aluelautakunta päättää esittää esittelyn mukaisen lausunnon Ympäristöteknisen toimialan vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelmasta siltä osin kuin asia koskee Otanmäen maauimalan toiminnan lakkauttamista, sekä toimittaa lausunnon kaupunginhallitukselle huomioon otettavaksi talousarvion jatkovalmistelussa.

Päätös
Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 54
Aluelautakunnalle tiedoksi merkittävät asiat 2026: Lokakuu

KAJDno-2026-149

Valmistelija / lisätiedot:

Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri, sirpa.popponen@kajaani.fi

Ounasjokisuun ruoppaushanke on hyväksytty vuoden 2027 Oulujoen vesistön puitesopimus (OUMO) hankkeeksi 25.9.2026.

Perukanpuron ennallistamishankkeen suunnitelmat ovat valmistuneet ja hankeprosessi etenee maksatushakuun.

Ehdotus
Esittelijä: Sirpa Pöppönen, Maaseutu- ja aluesihteeri

Aluelautakunta merkitsee tiedoksi.

Päätös
Aluelautakunta merkitsi tiedoksi.

Muutoksenhakukielto

§53, §54

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §